

EKONOMIKUNSKAPSTÄVLINGEN 2003

Lärarens poäng

ELEV _____

KLASS _____

SKOLA OCH KOMMUN _____

LÄN (elever i Helsingforsskolor skall skriva HELSINGFORS) _____

1. Välj rätt begrepp ur lådan och skriv in det på rätt streck.

koncern	öppet bolag	fusion	aktiebolag
monopol	kartell	andelslag	

Sammanlagningen av två företag kallas _____.

I ett _____ svarar bolagsmännen solidariskt med hela sin förmögenhet för bolagets skulder. Ju mer _____ medlemmar utnyttjar företagets tjänster desto mer bonus kan de få i utdelning.

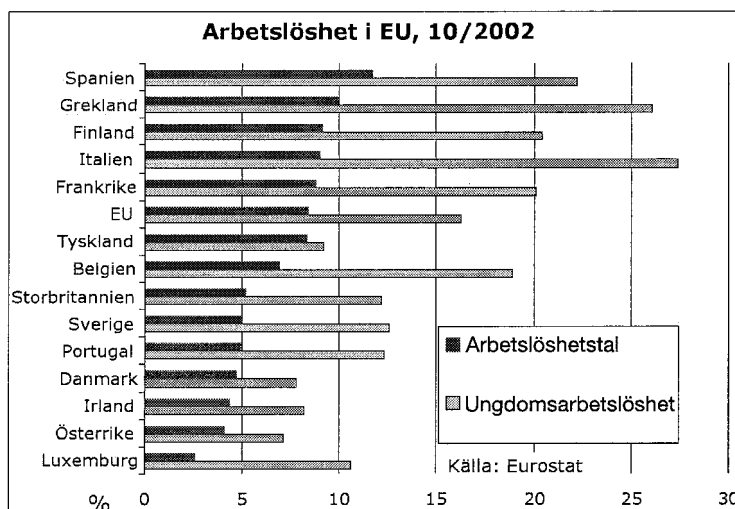
Ett moderbolag som har verksamma dotterbolag kallas _____.

Om ett bolag har ensamrätt på att sälja en viss vara kallas det _____.

/5 p

2. Studera bifogade bild:
Arbetslösheten inom den Europeiska unionen

2. a) jämför ungdomsarbetslösheten i Finland med den genomsnittliga ungdomsarbetslösheten i EU

/2 p

2. b) enligt undersökningar beror arbetslösheten i Finland delvis på s.k. strukturell arbetslöshet. Vad avses med strukturell arbetslöshet?

/2 p

3. Pete (18 år) har flyttat hemifrån för att få vara självständig. På grund av ohämmad användning av sin mobiltelefon har Pete fått en telefonräkning som rejält överskrider Petes ekonomiska tillgångar. Räkningen har lämnats obetald och han har fått en påminnelse. Pete vet att hans föräldrar kommer att förhålla sig kallt till att betala hans telefonräkning.

3. a) Vilka ekonomiska påföljder drabbar Pete om han fortfarande inte betalar räkningen? Nämn tre påföljder.

3.b) Vilka åtgärder borde Pete skrida till för att klara sig ur situationen och för att hindra att den upprepas? Nämn tre åtgärder.

/3 p

4. Veikko Virtanen är taxiföretagare och hans företag äger en bil. Hans fru Leena är föreståndare för den lokala marketen. Barnen Juulia och Janne går i grundskolan.

Familjen förtjänar tillsammans 48.000 euro per år. De bor i ett egnahemshus och har 80.000 kvar att betala på bostadslånet. Familjens gemensamma dröm är att skaffa en sommarstuga. För detta sparar familjen 150 euro i månaden i en aktiefond.

Hur påverkar följande nyheter familjens liv och utkomst? Motivera ditt svar.

4. a) Generaldirektören för Europeiska centralbanken meddelar om sänkning av den centrala styrräntan.

/2 p

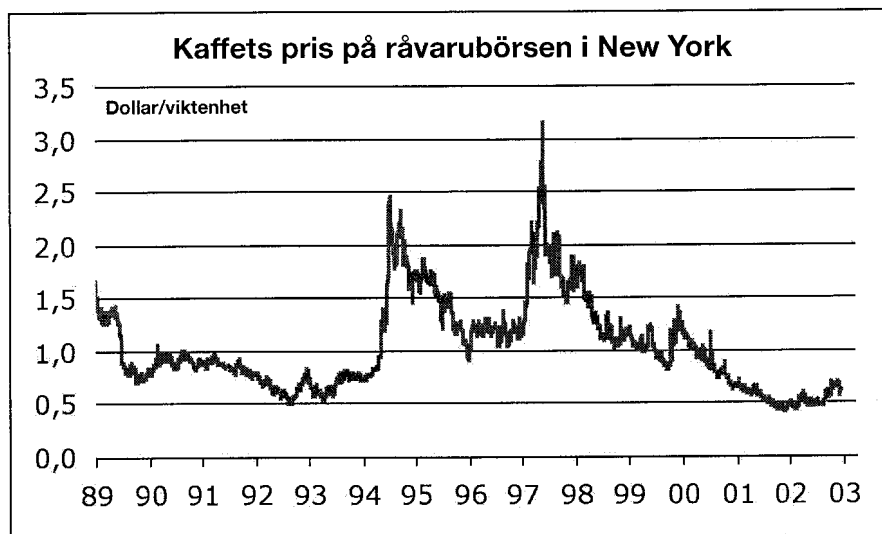
4. b) HEX generalindex stiger 20 % på tre månader.

4. c) Världsmarknadspriset på råolja sjunker.

/2 p

/2 p

5. Bifogade graf visar fluktuationen i världsmarknadspriset på kaffe.

5. a) I Afrika produceras största delen av kaffet på små familjeplantager. Hurudana svårigheter förorsakar fluktuationer i kaffets pris för de afrikanska producenterna? Nämn fyra svårigheter.

/4 p

5. b) I nästan alla affärer finns det s.k. rejäl handels kaffe. På vilket sätt är det kaffet rejälare (=rättvisare). Nämn tre sätt.

/3 p

5. Kommunal ekonomi.

Ovanligt många kommuner höjde skatteöret för år 2003. 93 kommuner höjde skatteöret, i dessa kommuner bor sammanlagt 1,6 miljoner invånare. År 2002 höjde 108 kommuner skatteöret. Det finns totalt 446 kommuner i Finland.

Redogör i essäform för

- Varför har många kommuner tvingats höja skatteöret de senaste åren?
- Vad kan kommunerna göra för att klara av sina ekonomiska problem?